NOAH E. COTSEN LIBRARY OF
YIDDISH CHILDREN'S LITERATURE

STEVEN SPIELBERG DIGITAL YIDDISH LIBRARY
NO. 01400

DER KENIG FUN YEHUDAH

Sholem Asch

Permanent preservation of this book was made possible
by Brett and Judy Blatter
in memory of Max and Frieda Blatter

NATIONAL YIDDISH BOOK CENTER
AMHERST, MASSACHUSETTS

NATIONAL YIDDISH BOOK CENTER
AMHERST, MASSACHUSETTS
413 256-4900 | YIDDISH@BIKHER.ORG
WWW.YIDDISHBOOKCENTER.ORG

•

MAJOR FUNDING FOR THE
STEVEN SPIELBERG DIGITAL YIDDISH LIBRARY
WAS PROVIDED BY:

Lloyd E. Cotsen Trust
Arie & Ida Crown Memorial
The Seymour Grubman Family
David and Barbara B. Hirschhorn Foundation
Max Palevsky
Robert Price
Righteous Persons Foundation
Leif D. Rosenblatt
Sarah and Ben Torchinsky
Harry and Jeanette Weinberg Foundation
AND MEMBERS AND FRIENDS OF THE
National Yiddish Book Center

•

The *goldene pave*, or golden peacock, is a traditional symbol of Yiddish creativity. The inspiration for our colophon comes from a design by the noted artist Yechiel Hadani of Jerusalem, Israel.

The National Yiddish Book Center respects the copyright and intellectual property rights in our books. To the best of our knowledge, this title is either in the public domain or it is an orphan work for which no current copyright holder can be identified. If you hold an active copyright to this work – or if you know who does – please contact us by phone at 413-256-4900 x153, or by email at digitallibrary@bikher.org

שול=ביבליאטעק

№ 34

שלום אש

דער קעניג פון יהודה

(פון דער סעריע „נביאים“)

פארלאג „קולטור=ליגע“, ווארשע

געדרוקט אין 1000 עקזעמפלארן ווארשע 1924
דרוקעריי „די וועלט“ נאוואליפיע 7
SZ. ASZ — Der Kenig Fun Jehuda
Druk. „Di Welt“ Warszawa Nowolipie 7

דער קעניג פון יהודה

(פון דער סעריע „נביאים“)

ישראל האָט זיך אָפּגעטיילט פון יהודה און האָט זיך געמאַכט אַ באַזונדערן קעניג איבער זיך — ירבעם.

און דער קעניג ירבעם האָט מורא געהאַט, אַז דאָס פאָלק וועט אויפגיין קיין ירושלים אויף יום־טוב, ווי גאָט האָט געבאָטן, און וועט זען דאָס בית־המקדש, וואָס שלמה האָט זיי אויפגעשטעלט, און דודס טורעם מיט די גאָלדענע פּאַנצערס פון די גבורים, וואָס הענגען אויף אים, און וועלן הערן די לויימס געזאַנג אין בית־המקדש־הויף, — וועלן זיי זיך פאַרבענקען נאָך דודס הויז און רחבעמען ווידער איבער זיך פאַר אַ קעניג מאַכן — האָט ער געלאָזט צוויי גאָלדענע קעלבער מאַכן, איינעם אויפגעשטעלט אין דן, און דעם צווייטן אין בית־אל און געזאָגט: דאָס איז דיין גאָט, ישראל, וואָס האָט דיך פון מצרים באַפרייט, אים דינען, אַזוי ווי עס שטייט אַלץ אויפגעשריבן אין דער הייליקער שריפט.

און אויסגעקליבן האָט ער פאַר זיינע קעלבער כהנים פון פּראָסטן פאָלק, וואָרים קיין פאַסנדע האָט ער נישט

געפינען. אלע כהנים זענען געווען אין ירושלים, און וואס פאר א מיטל ער האט נישט אנגעווענדעט, אז ער זאל עפעס אראפקריגן אן ארנטלעכן כהן פאר זיינע קעלבער, האט נישט געהאלפן. די כהנים האבן נישט געוואלט קומען און פשיטא שוין נביאים.

דאס פאלק איז אבער געוואוינט געווען צו געניטע כהנים און נאך מער צו הייליקע שטרענגע נביאים, וועלכע האבן דאס פאלק געשטראפט און קיינעם נישט נושא-פנים געווען, אפילו דעם קעניג נישט, וואס האבן וואונדער געוויזן און פארציילט פון גאט, און דאס פאלק האט אנגעהויבן צו בענקען צוריק נאך ירושלים.

עפעס האט ער יא געהאט א פאר נביאימלעך, וועלכע האבן זיך אויסגעלערנט אביסל כשוף מאכן פון די בני-נוב, נאר זיי האבן בלויז געקאנט קליינע מופתימלעך באווייזן, ווי וואסער און בלוט פארקערן, אבער רעכטע מופתים האבן זיי נישט געוואוסט, און דאס פאלק האט צו זיי קיין צוטרוי נישט געהאט.

נון איז אנגעקומען א געטלעכער מאן פון יהודה מיט גאטס ווארט קיין בית-אל, און דער קעניג ירבעם שטייט פונקט אליין אויפן מזבח אין זיין רעזידענץ-שטאט און רעמפט פאר דעם גאלדענעם קאלב געווירצן.

און דער געטלעכער מאן רייסט זיך אריין צווישן עולם, וואס שטייט ארום מזבח, קומט צו פארן קעניג און רופט צום מזבח: מזבח, מזבח! עס וועט קומען א טאג און א זון פון דודס הויז וועט שעכטן אויף דיר די כהנים, וואס אפפערן פאר דיר, און וועט פארברענען זייערע ביינער אויף דיר. און מיין צייכן איז: דער מזבח וועט צעשפאלטן ווערן, און דאס אש וועט זיך אויסשיטן.

און זע, דער מזבח ווערט צעשפּאָלטן, און דאָס אַש שיט זיך אויס אין זיינע לעבער.

דער קעניג האָט באַלד פאַרשטאַנען, אַז דאָס איז אַן אמתער נביא, אַ ריכטיקער ירושלים־נביא און אַזאַ נביא, אַז ער וואָלט געקריגן פאַר זיינע געטער, וואָלט ער גע־קאָנט צוציען דאָס גאַנצע פאָלק צו זיך, און דאָס פאָלק וואָלט שוין נישט געווען געבענקט נאָך ירושלים, און וואָלטן זיך שוין מער נישט אַרויסגעגנבעט פון זיינע גרע־נעצן, צו קומען קיין ירושלים, ווי זיי פלעגן עס טאָן.

און דער קעניג האָט באַשטימט ביי זיך, אַז וואָס דער נביא זאָל אים נישט קאָסטן, זאָל ער אים דאָך אויפהאַלטן פאַר זיינע געטער.

זאָגט דער קעניג אַזוי צום נביא:

— מיין גוטער נביא! איך זע, אַז דו ביסט טאַקע אַן אמתער נביא, וואָס דו קאָנסט גרויסע מופתים מאַכן. ווייסטו וואָס, איך וויל דיך אויסהאַלטן פאַר מיינע געטער, איך וויל דיר גוט באַלוינען, אַלע פיסלעך און לונגען פון די קרבנות, וואָס מען ווערט ברענגען פאַר די געטער, וועלן געהערן צו דיר, אַ טייל פון די נדבות, און וואָס טויג דיר צוריקגיין קיין ירושלים, דאָרט זענען דאָ אַ סך נביאים אחוץ דיר, דו ביסט אודאי דער קלענסטער פון זיי. בלייב דאָ איבער ביי אונז, וועסטו דאָ זיין דער גרעסטער נביא.

נאָר דער נביא ענטפערט אַזוי:

— אפילו ווען דו וועסט מיר געבן פולע שטובן מיט גאָלד, אַ האַלב פון דיין הויז, וועל איך אויך נישט טרישן ירושלים אויף דיין בית־אל, און דאָס בית־המקדש — אויף דיין גאָלדענעם קאַלב.

און דער קעניג טראַכט זיך אַזוי: איז האַרט בײַ זיך, מען דאַרף אים אַביסל װײַכער מאַכן.

פאַלט ער אויף אַ פּלאַן און זאָגט אַזוי:

— געטלעכער נביא! דײַנע װערטער האָבן מיר גערירט, און איך װיל טאַקע אָנהויבן תּשובה טאָן צו גאָט, און איך װיל אין דיר ערן גאָט, לאָמיר דיך מכבּד זײַן מיט מײַנע בעסטע מאַכלים, מיט מײַנע שענסטע חפצים. קום אונטער דעם באַלקן פון מײַן דאַך, װאַש דײַנע פיס און עס פון דעם ברויט, װאָס איך װעל פאַרבאַרייטן פאַר דיר, זאָלן זען אַלע אַלטע און חשובֿע לייט פון ישׂראל, װי דער קעניג איז מכבּד און ערט דעם נביא פון גאָט.

נאָר דער נביא האָט געזען, אַז זײַנע װערטער האָבן דעם קעניג גערירט, האָט עס אים אין האַרץ געפרייט און ער האָט שוין גערעדט צום קעניג מיט אַ מילדן קול:

— מיך פרייט זייער, װאָס מײַנע װערטער האָבן דיך גערירט, און דו הויבסט אָן תּשובֿה צו טאָן. זאָל דיר גאָט בײַשטיין און מוחל זײַן דיר דײַנע חטאים. נאָר עסן מיט דיר קאָן איך נישט, און אָפּקערן הינטער דײַן באַלקן טאָר איך איך נישט, װײַל גאָט האָט מיר אָנגעזאָגט: „דו זאָלסט נישט עסן קיין ברויט אויף דעם אָרט, און זאָלסט נישט טרינקען קיין װאַסער אויף דעם אָרט און זאָלסט נישט צוריק אַרויס־גיין פון שטאָט אויף דעמזעלבן װעג, מיט װעלכן דו ביסט אַרײַנגעגאַנגען", און גאָט װידערשפּעניקן קאָן איך נישט.

און דער נביא איז אײנזאַם אַרויסגעגאַנגען פון שטאָט, פון קײנעם נישט באַגלייט, פון קײנעם גאָרנישט גענאָסן, דורך אַ באַהאַלטענעם װעג אַװעק פון שטאָט.

און געגאַנגען איז ער אויפן װעג פריילעך, מיט אַ לײַכט האַרץ און מיט אַ גוט געמיט. אָט האָט ער גאָטס שליחות גע־

טאָן: געקומען אין שטאָט, געזאָגט דעם קעניג דעם אמת אין פּנים אַריין, און דער קעניג איז גערירט געוואָרן פון זיין נביאות און טוט תשובה צו גאָט.

און גאָרנישט האָט ער דערפאַר גענומען, אפילו קיין לעק וואַסער, אפילו קיין ביסן ברויט.

הונגעריק איז ער געווען, און זיין וועג־טאָרבע איז ליידיק געווען, און קיין חפץ האָט ער ביי זיך נישט געהאַט, נאָר דאָס האָט אים נאָך מער באַפרידיקט: געטאָן גאָטס שליחות און גאָרנישט דערפאַר גענומען — האָט ער זיך געזעצט אויף אַ שטיין אָפּרוען.

און דאָס פאָלק, וואָס איז אַרום דעם מזבח געשטאַנען און האָט געזען דעם נביאס מופת און געהערט דעם נביאס וואָרט, האָט אונטער אַנדערער צו מורמלען אָנגעהויבן: אָט דאָס איז מיר אַ נביא, געזאָגט דעם קעניג דעם אמת אין פּנים, קיין באַלוינונג דערפאַר נישט געוואָלט נעמען. וואָס דען, אונזערע נביאים?...

— ברויט־פרעסער זענען זיי נאָר, — האָט איינער פון דער מחנה געזאָגט.

— אָראָפּצוגנבענען פון די בעסטע חלקים, דאָס קאָנען זיי, — האָט אַ צווייטער געברומט.

און אַ זון פון אַן אַלטן נביא, וואָס איז געווען אין שטאָט, איז דערביי געשטאַנען און האָט צוגעזען אַלץ, וואָס דער נביא האָט געטאָן און גערעדט, איז ער אַהיים געגאַנגען צום פאָטער, אַ נביאַלע דאָרט עפּעס, האָט זיך שוין באַלד רויק זיינע יאָרן אויסגעלעבט אויף דעם נייעם פּלאַץ אין בית־אל — האָט זיך אויף דער עלטער אַוועקגעזעצט אין דער היים, הינטער זיין פייגנבוים און בינשטאָק אויסרוען

און האָט געלעבט פון דעם, וואָס ער האָט אָנגעקליבן אין די גוטע צייטן.

און דער זון קומט דאָ אהיים און וואַרפט אַ וואָרט אונטער זיך:

— דאָס איז אַ נביא! דאָס ווייס איך איז אַ נביא!

— וואָס אַ נביא? — פרעגט דער אַלטער, וועלכער איז געווען זייער אויפפּאַסנד אויף דעם וואָרט „נביא".

— איז געקומען אַ נביא פון יהודה, איז צו צום מלך, אים די עבֿרות אין פּנים געזאָגט, דעם מזבח אויף צווייען געשפּאָלטן, דאָס אַש אויסגעשיט און דעם מלך די האַנט פּאַרדאַרט, נישט קיין עסן, נישט קיין טרינקען. דער מלך וויל אים די מתנות באַשענקען, וויל פאַרן כהן=גדול מאַכן — ער כאַפּט די טאָרבע און אַרויס פון שטאָט...

— אַ נביא, מיינס אַ חבר, איינעם אין ירושלים אין איין הייל געווען באַהאַלטן. אייננעם ביי אחיה השלוני תורה געלערנט, אודאי, ווי הייסט — זאָגט דער אַלטער, וועלכן די גבֿורות פון דעם נביא האָבן אויפגערודערט — אודאי, מיר וועלן זיי ווייזן, די קעניגן, זיי ווילן נישט גאָטס וואָרט הערן — שטראָפן וועט מען זיי מיט דער האַרבסטער שטראָף. „און גאָט האָט געזאָגט צו מיר אַזוי"— הויבט אָן דער אַלטער פּלוצלינג מיט אַ נביאישן טאָן — דעם רייטוואָגן שפּאַנט מיר איין, העי, יינגען, דעם רייט-וואָגן! — פאַרגעסט פּלוצלינג דער אַלטער, וואָס גאָט האָט אים געזאָגט, — לאָזט מיך מיין חבר, דעם נביא, נאָכלויפן, אונטער מיין דאַך אים ברענגען, דאָס פעטסטע קאַלב שעכט מיר. העי, יינגען! נאָכן נביא, וואָס הייסט, ווי דען! מיר וועלן זיי ווייזן די מלכים.

די ייִנגען האָבן אים דעם רייטוואָגן געשפּאַנט, דער נביא האָט זיך אַרויפגעזעצט און דער מוילאייזל האָט אים אויף דעם וועג געפירט, אין וועלכן דער נביא פון גאָט איז געגאַנגען.

דער נביא פון גאָט איז נאָך אַלץ געזעסן אויפן שטיין, ביי אַ קוואַל וואַסער, צופרידן אין זיך, וואָס זיין שליחות האָט זיך אים אַזוי איינגעגעבן, און האָט זיך דערווייל געטראַכט: דאָך נישט אַזאַ זינדיקע שטאָט דאָס בית־אל, עס האָט אַ ווייך הארץ פאַר גאָטס וואָרט, האָט הנאה פון נביאס מוסר. נאָר לענגער בלייבן האָט מען נישט געטאָרט, גאָט האָט נישט געהייסן.

„זאָלסט נישט עסן קיין ברויט און זאָלסט נישט טרינקען קיין וואַסער אויף דעם אָרט" — האָט גאָט געזאָגט, קרעכצט דער נביא.

אין דעם קומט אָן דעם אַלטן נביאס רייטוואָגן און שטעלט זיך אָפּ:

– דאָס ביסטו דער נביא פון יהודה, געקומען מיט גאָטס וואָרט, געשיקט צו ירבעם?

— דאָס בין איך! – זאָגט דער נביא.

— און וואָס גאָט האָט דיר געזאָגט, אַז דו זאָלסט נישט עסן קיין ברויט און נישט טרינקען קיין וואַסער אויף דעם אָרט? — זאָגט דער אַלטער אין איין אָטעם.

— יאָ, דערזעלבער.

— אויב אַזוי, טאָ זעץ זיך שוין אין מיין רייטוואָגן און פאָר מיט מיר אין שטאָט אַריין. גאָט האָט זיך צו מיר באַוויזן און געזאָגט: „לויף אים נאָך, ברענג אים אין שטוב אַריין און גיב אים ברויט, און גיב אים וואַסער." אוי, קום דיך

דערכאַפּט, — אָטעמט שווער אָפּ דער אַלטער, — גאָטס באַ־פעל צו דערפילן.

— און ווער ביסטו דען? — פרעגט דער נביא.

— אויך אַזאַ נביא, ווי דו. איך האָב געגווג געשטראָפט, געגווג גערעדט, מען האָט מיך נישט געוואָלט פאָלגן, אָט וועלן זיי האָבן דערפאַר.

— אַ נביא פון גאָט? — פרעגט נאָך דער אמתער נביא איבער מיט אַביסל חשד.

פרעג נישט, חבר; אויך אַזאַ נביא ווי דו; דאָס גאַנצע פאָלק אין טויער ווייסט עס. אָט פרעג זיי, — ווייזט ער אויף די אַרומיקע. — העי, געגווג אייך געוואָרנט, וועגדעט ער זיך צום עולם – נישט געזאָגט, איר זאָלט תשובה טאָן? אָט וועט איר האָבן פאַר דאָס אייעריקע. שוין זיבעציק יאָר אויף מיין גרויען קאָפּ – זאָגט ער צום נביא — ווי איך בין אַ נביא; נאָך נתן הנביא געקענט, און מיט אחיה־השלוני ברידער גע־ווען. איניינעם מיט אים דעם נייעם מלבוש אויף ירבעמען צעריסן, אחיה האָט אים געגעבן די צען חלקים, און איך האָב געבראַכט די צוויי געבליבענע חלקים צו רחבעמען. הרגענען האָט ער מיך געוואָלט, בין איך פון אים אַנטלאָפן.

— האָט דיר געזאָגט, אַז דו זאָלסט מיך צוריק אין שטאָט ברענגען, און עסן מיר געבן? אַ וואונדער, עפּעס מיר האָט ער גאָרנישט געזאָגט דערפון, — זאָגט דער נביא.

— געזאָגט מיר: גיי, לויף אים נאָך, ער איז הונגעריק און דורשטיק, און איך האָב אים נישט געהייסן עסן און טרינקען אויף דעם אָרט, ברענג אים צו דיר – זאָגט ער, דו וועסט אים טרעפן אויפן וועג, הינטער דער אלה. הא, דו ביסט טאַקע געזעסן הינטער דער אלה.

— אודאי מיך געוואָלט אויספּריוון — זאָגט דער נביא פאַר זיך — גאָט, אויב איך וועל נישט עובר זיין אויף זיין באַפעל, נישט צונעמען קיין לוין פאַר מיין שליחות. צוליב דעם האָט ער מיר נישט געהייסן עסן, נישט טרינקען אויף דעם אָרט, — טרייסט זיך דער נביא, וועלכער איז געווען הונגעריק און דורשטיק. — אָ, ניין! איך וועל נישט עובר זיין דיין באַפעל, טאַטע אין הימל, — זאָגט דער נביא, אַרויפגייענדיק אויפן אַלטנס רייטוואָגן, — דעריבער האָט ער מיר נישט געלאָזט זאָגן, נאָר ער האָט דיר אָנגעזאָגט, כּדי צו ווייזן מיר, אַז ער געדענקט אָן מיר. ער ווייס גאַנץ גוט, אַז איך בין הונגעריק און דורשטיק.

— מיר וועלן זיי ווייזן, די מלכים, — האָט דער אַלטער נביא געזאָגט, — מיר וועלן זיי שוין ווייזן, וואָס אַ נביא הייסט, און וואָס עס הייסט אין גאָט ווידערשפּעניקן, מזבחות זיך אַליין מאַכן, קרבּנות זיך אַליין מקריב זיין, מיר וועלן זיי שוין ווייזן, — האָט דער אַלטער הויך געשריגן מיט קוראַזש און האָט דעם נביא אין שטאָט אַריינגעבראַכט.

דעם נביא אין שטאָט אַריינגעבראַכט, איז אים די גאַנצע שטאָט נאָכגעלאָפן. די הייזער האָט מען איבערגעלאָזט אַליין, די מוטערס האָבן די קינדער אויף די הענט גענומען און נאָכן נביא געגאַנגען, און די כּהנים האָבן דאָס גאָלדענע קאַלב אין זייער מקדש איבערגעלאָזט און נאָך דעם נביא נאָכגעגאַנגען. דערווייל האָבן טאַקע דעם פאַלשן נביאס זין דאָס פעטסטע „געדריטלטע" קאַלב געשאָכטן, דעם טיש אונטער אַ לינדנבוים געגרייט, ברויט דערלאַנגט, זאַלץ דערלאַנגט, און דאָס פעטע קאַלב אויפגעגעבן.

דער שטאָט־נביא האָט זיין גאַסט וואַסער דערלאַנגט, האָט אים די פיס געוואַשן און אים דעם אָנגעזעענסטן אָרט

אָנגעביטן, אַליין האָט ער זיך אונטער דעם בוים געשטעלט אים צו באַדינען.

זענען אָנגעקומען די פּאַרנעמסטע בעלי־בתּים פון שטאָט, דעם נביא מתּנות געבראַכט; איינער אַ גאָלדענע קרוג, דער צווייטער אַ גוטן אונטערטעניקן אייזל. דער אַלטער נביא האָט די מתּנות פאַר זיין חבר צוגענומען, דערביי זאָגנדיק צו די חשובים אַזוי: — האָב איך דען אייך נישט גענוג געשטראָפט, האָב איך אייך דען נישט געזאָגט: טוט תּשובה, כּל זמן עס איז נאָך צייט! איר האָט מיך נישט געוואָלט פאָלגן. וויי, אוי וויי געשריגן!... — האָט דער אַלטער זיך די האָר פון קאָפּ געריסן. דער נביא, עסנדיק רויק זיין ביסן ברויט, בויגט איבער דעם קאָפּ צו אים און שאָקלט אים מיט מיטן קאָפּ.

עס קומט אָן אַ יידענע מיט אַ קראַנק קינד אויף דער האַנט, שטרעקט אויס די האַנט צום נביא:

— גאָטס פריינט, האָב רחמנות אויף דיין דינסט, און הייל איר איינציק קינד. איך האָב נישט מער ווי פינף טעפּ האָניק אין דער שטוב, וועל איך זיי דיר אָוועקגעבן.

און דער אַלטער שטאָט=נביא גייט פּלוצלינג צו צו זיין חבר פון יהודה און זאָגט צו אים:

— שלאָג מיך, חבר, שלאָג מיך, פריינט, וואָרים גאָט האָט געהייסן, אַז דו זאָלסט מיך שלאָגן.

און דער נביא האָט אים מיטן לעפל, וואָס ער האָט געהאַלטן אין האַנט, געגעבן עטלעכע קלעפּ אויף דער פּלייצע.

און דער אַלטער שטאָט=נביא דרייט זיך אויס צו דער יידענע מיטן קראַנקן קינד און זאָגט אַזוי:

— „אזוי ווי אַ חבר שלאָגט אַ חבר, און אזוי ווי אַ פריינט שלאָגט אַ פריינט, אזוי וועל איך אייך שלאָגן; עס איז נישטאָ קיין רחמים היינט ביי מיר", זאָגט גאָט.

און דער נביא דרייט אום דעם קאָפּ, מיטן ביסן אין מויל און שאָקלט צו: — אזוי איז עס, אזוי...

אין דער שטאָט אָבער איז וואָס אַמאָל מער פאַרשפּרייט געוואָרן די ידיעה, אַז דער נביא פון יהודה, וואָס איז געקומען אין שטאָט אַריין און אַזוינע מופתים באַוויזן, און דעם מלך אין פּנים דעם אמת געזאָגט — איז ווידער צוריק אין שטאָט אַריינגעקומען און שטייט איין ביים שטאָט-נביא, און ער עסט דאָרט ברויט, און ער נעמט צו נדבות און זאָגט דאָרט נביאות; — האָבן זיי יעדערער אים געבראַכט מתנות און געקומען צו אים, טיכער אים אויסגעשפּרייט, און גאָלד און זילבער אים אַנידערגעלייגט, און צו אים די הענט אויסגעשטרעקט נאָך ישועה. און דער אַלטער שטאָט-נביא שטייט אַלץ און שטראָפט, און שטראָפט.

האָט דאָס זיין נביאיש האַרץ גערירט, אין יהודה איז ער געוועזן דער קלענסטער, קיינער האָט זיך אויף אים נישט אומגעקוקט, אַלע גייען נאָך אחיה השלוני, און דאָ איז ער דער גרעסטער, דאָס פאָלק גייט אים נאָך, און ברענגט אים מתנות און שפּרייט אויס די הענט צו אים. עס איז גאָרנישט אַזאַ שלעכט פאָלק, ווי ער האָט געמיינט; האָט ליב גאָטס וואָרט און איז מכבד דעם נביא.

און דער אַלטער שטאָט-נביא שטייט אַלץ און שטראָפט, און שטראָפט, רופט ער זיך אָן:

— נו, פאַרפאַלן איז נאָך נישט, אויף אַלץ איז דאָ אַן עצה, קיינמאָל איז ביי גאָט נישט צו שפּעט. תשובה דאַרף מען טאָן, וועט אייך גאָט מוחל זיין!

און דער אַלטער נביא נאָך אים:

— דאָס וואָס איך האָב אייך שטענדיק געזאָגט, תשובה איז תשובה! מיט תשובה קאָנסטו אַלץ מאַכן.

און די בעלי־בתּים וואָס זענען דאָרט געווען, קוקן זיך איבער איינער צום צווייטן און זאָגן אין דער שטיל, ווייזנדיק אויפן נביא:

— אָט איז אַ נביא, אָט איז גאָטס אַ שליח, מיט איין האַנט שלאָגט ער דיך, מיט דער צווייטער - טרייסט ער דיך.

און דער נביא זאָגט ווייטער:

— גאָט איז אַ אל רחום וחנון, און ווען מען בעט צו אים - הערט ער, ווען מען טוט תשובה, איז ער מוחל! אַ ערבאַרעמדיקער גאָט איז ער, אַ גוטער גאָט.

— אַ דערבאַרעמדיקער גאָט איז ער, - שרייט נאָך דער שטאָט־נביא. - הערט, ישראל, הערט, וואָס גאָט לאָזט אייך זאָגן: „אַ דערבאַרעמיקער גאָט בין איך דיר, און אַז דו וועסט מיך רופן, וועל איך דיר הערן, און אַז דו וועסט תשובה טאָן צו מיר, וועל איך דיר מוחל זיין".

— אַ אויסדערוויילט קינד ביזטו מיר, ישראל, זאָגט גאָט, - הויבט אָן מיט זיין טאָן אונזער נביא. - און זענען דען נישט מיינע פריינט, אַברהם, יצחק און יעקב געווען דיינע עלטערן? און משה, מיין טייערער קנעכט, איז דען נישט געגאַנגען פאַר דיר? גאָט האָט דיך אויסגעוועלט, ישראל.

— אַ אויסדערוועלטס קינד זענען מיר, — זאָגן די בעלי־בתּים איינער צום צווייטן, און טרערן ווייזן זיך אין זייערע אויגן, און רוקן זיך נענטער צום נביא, און וואָרע־מער ווערט זיי. — אַ אויסדערוועלט קינד, און אברהם,

יצחק און יעקב זענען געווען אונזערע עלטערן, אַן אויס־דערוויילט קינד, ישראל...

און אַ בעל־הבית פון דאָרט, מיט טרערן אין די אויגן, גייט צו צום נביא (האַלט זיך אַביסל צוריק), און מיט אַ פאַרכריפּעט קול זאָגט ער:

– טייערער נביא, גוטער נביא, אַן אויסדערוויילט קינד זענען מיר פאַר גאָט. מיין ברודער ביסטו, מיין פאָטער ביסטו; דיין קנעכט האָט היינט די ווייַנטרויבן אין קעל־טער געטראָגן, דעם ווייַן אין די פעסער געבראַכט, לאָז דיין קנעכט דעם ווייַן דאָ אויפן טיש ברענגען, און לאָז דאָס פאָלק זיך פרייען מיט דיר. אַן אויסדערוויילט קינד זענען מיר צו גאָט, אָ, טייערער נביא! אָ, גוטער נביא!

און אַ צווייטער בעל־הבית מיט אַ כליפּענדיק קול איז צוגעפאַלן צום נביא:

– הייליקער נביא, געטלעכער נביא! גערעדט האָסטו היינט צום הארץ פון דיינע קנעכט און געטרייסט האָסטו זיי; און דיין קנעכט האָט האָניק אַרויסגענומען פון דעם ביינשטאָק די הייַנטיקע נאַכט. לאָז עס דיין קנעכט דאָ אויפן טיש פאַר דיר ברענגען און זאָל דאָס פאָלק זיך פרייען מיט דיר. געטרייסט האָסטו אונז היינט און גע־רעדט צו די הערצער פון דיינע קנעכט, אָ, הייליקער נביא! געטלעכער נביא!

– איך זע אין דעם קיין חטא נישט, – האָט דער אָפּ־געענטפערט.

און די בעלי־בתים זענען מיט פרייד יעדערער צו זיין הויז געלאָפן, און יעדערער האָט זיין ווייַן און האָניק, און די פרוכטן פון זיין פייגנבוים און די פרוכטן פון זיין טייטלבוים פאַרן נביא אויפן טיש געבראַכט.

און דאָס פאָלק איז צוגעקומען וואָס אַמאָל מער, וואָס אַמאָל מער און האָבן אים זיידענע מתנות געבראַכט: ווער אַ גאָלדשטיק און ווער אַ זילבערשטיק, ווער אַ טייער קלייד און ווער אַ שטיק פורפור־שטאָף, ווער אַ קרוג אייל, – און האָבן די מתנות צו זיינע פיס געלייגט.

און דער עולם: מאַן און ווייב און קינד האָבן גע־טרונקען פון דעם ווייַן און געלעקט פון דעם האָניג און געגעסן פון די פייגן און פאַרזוכט פון די טייטלען – און געפרייט זיך מיטן נביא, און ער – מיט זיי. און זייַן האַרץ איז פרייַלעך געוואָרן, און געזען האָט ער דאָס פאָלק אַרום זיך, און ווי עס פרייט זיך מיט אים, האָט ער די הענט אויפגעהויבן און האָט אַזוי געזאָגט:

– וואו איז נאָך דאָ אַ פאָלק ווי ישראל, און וואו איז נאָך דאָ אַזאַ שטאַם ווי יעקב! וואויל איז דיר, וואויל איז דיר, קיין שלעכטס וועט דיר נישט געשען, נאָר שלום, שלום וועט זייַן צו דייַן געצעלט.

– האָב איך אייך דען נישט באַלד געזאָגט, אַז שלום, אַז נאָר שלום וועט זייַן צו אייך און צו אייערע קינדער? – שרייט דער שטאָט־נביא.

נאָר דאָס פאָלק האָט איצט נישט געקוקט אויף אים. געהערט פון נביא פון יהודה דאָס וואָרט שלום, איז זיי אַ שווערער שטיין פון האַרץ אַראָפּ, און אַ גרויסע פרייד איז זיי באַפאַלן, און זיי זענען צוגעפאַלן צו אים און האָבן אים ביי די פיס אַרומגענומען, האָבן אים אין דער הויך געהויבן און האָבן געטאַנצט פאַר פרייד אַרום אים.

– טייערער נביא, הייליקער נביא! דו ביסט אַ גוטער נביא, אַ גוטער נביא, אונזער דאַנק וועלן מיר דיר אוועק־

געבן, אונזער ברויט און וואסער – זיי מיט אונז, בלייב מיט אונז.

נאָר דער נביא האָט זיך אָפּגעשטעלט:

– ניין, איך קאָן נישט. גאָט האָט מיר געזאָגט, – נאָר וואָס גאָט האָט אים געזאָגט, האָט ער פאַרגעסן, – איך וועל נאָך צוריקקומען, איך וועל נאָך צוריקקומען.

און זיי האָבן אים אויף דעם בעסטן אייזל אַרויפגעזעצט אָנגעלאָדן אַלע מתנות, די גאָלדשטיקער און די זיידנטיכער מיט די פּורפּורטיכער, אַלע קעשענעס אים אָנגעפילט, אַלע עקן אים באַלייגט, און איצט איז שוין דער נביא נישט ווי פריער ליידיק און לער, הונגעריק און דורשטיק, פאַרלאָזט און איינזאַם פון שטאָט אַרויס; – ניין, באַלאָדן און אָנגעשטאָפּט, זאַט און באַטרונקען, און דאָס פאָלק האָט אים באַגלייט מיט געזאַנג און טענץ.

ביים טויער פון שטאָט האָט ער זיך מיט זיי געזעגנט, פאַרשפּראָכן זיי, אַז ער וועט צוריקקומען, און זיי זענען מיט רויקע געמיטער און פריילעכע הערצער אין שטאָט געגאַנגען, און געזאָגט איינער צום צווייטן:

– אָט דאָס הייסט אַ נביא, דאָס איז אַ נביא פון יהודה.

– אַ גוטער נביא, אַ האַרציקער נביא.

– אַ גוט האַרץ, – האָט אַ דריטער אַ וואָרט אַריינגעוואָרפן, און זענען זיך צעגאַנגען.

רייט זיך אונזער נביא איינער אַליין אויפן וועג, אָנגעלאָדן מיט אַלעם גוטעס, און טראַכט ביי זיך אין האַרצן:

– אַ גוט פאָלק ישראל, אַן אויסדערוויילט פאָלק, האָט ליב גאָטס וואָרט, האַלט בכבוד גאָטס נביא.

און דאָס אונטערטעניקע אייזעלע קלאַפּט מיט די פיס-

לעך אָן די שטיינדלעך, און די גאָלדשטיקער און י
שטיקער קלאַפּן פון ביידע זייטן זאָטל.

אין הארץ ביים נביא ווערט עפּעס נישט אינגאַנצן זיכער:
דאָס פאָריקע מאָל געגאַנגען, נישט געריטן אויף דעם וועג,
א הונגעריקער, א דורשטיקער, אָבער עפּעס דאָך רויקער
געווען, מער צופרידן מיט זיך. דאָס זייניקע אָפּגעטאָן, געזאָגט
גאָטס וואָרט, געוואָרפן אָן אימה אויפן מלך און פאָלק, און
גאָרנישט דערפאַר גענומען.

— וואָס האָב איך דאָ געטאָן, — וויל ער זיך אַליין פאַר-
ענטפערן,—געגעסן און געטרונקען, און גאָט האָט דאָך אַליין
געזאָגט דעם נביא, אַז ער זאָל מיך צוריקברענגען און עסן
מיר געבן, און טרינקען מיר געבן.

— און א גוט פאָלק ישראל, אַן אָרנטלעך פאָלק, האַלט
זיך אָן גאָטס וואָרט, וויל זיך האַלטן, נאָר האָבן א שלעכטן
קעניג, דעם ירבעם, גאָלדענע קעלבער האָט ער זיך געמאַכט.
און עס וועט קומען א צייט און יהודהס א קינד וועט
שעכטן דיינע כהנים אויף דיינע מזבחות – און איך וויל
דאָך. . .

– שלום האָט מיר גאָט נישט געהייסן צו זאָגן, —
טראַכט ער, זי דערמאָנענדיק, אַז ער האָט צוגעזאָגט שלום.

– שלום, ניין, אָ, ניין! האָט מיר גאָט נישט געהייסן
צו זאָגן, — רעדט ער צו זיך אַליין און גיט א שטעק די
האַנט אין דער רייזע-טאָרבע און שלעפּט אַרויס א פּאָר
גאָלדשטיקער.

– און גאָלדשטיקער האָט מיר גאָט נישט געהייסן
נעמען פאַר מיין נביאות, — זאָגט ער צו זיך, און איך
האָב יאָ גענומען.

– און זיידענע טיכער, און פורפורשטאָף האָט מיר גאָט נישט געהייסן נעמען פאַר מיינע נביאות, און איך האָב יאָ גענומען.

און דערמאָנט זיך, ווי ער איז דאָ פריער געזעסן הינטער דער אלה אַ הונגעריקער, אַ דאָרשטיקער, אַ מי־דער און פאַרלאָזטער, און ווי גוט עס איז אים דאָ גע־ווען; אָפּגעטאָן גאָטס שליחות, געזאָגט דעם קעניג: דו אַזוינער און אַזוינער – און אַוועק. נישט דיין ברויט, נישט דיין וואַסער.

און יעצט רייט ער דאָ אַ באַלאָדענער מיט גאָלד און זילבער, און זיידנטוך און פורפורשטאָף, און מיט אַ פולן מאָגן... און ער האָט געכאַפּט די גאָלדשטיקער, און די זילבערשטיקער, און די זיידנטיכער פון אונטערן זאָטל גע־ריסן, – אויפן וועג פאַרשפּרייט, און דעם פורפורשטאָף פון זיך געוואָרפן, און געקוקט אויף זיך, און גאָטס וואָט איז צו שאַנדע געוואָרן...

— נישט באַדאַרפט צוריקצוגיין, נישט גדאַרפט, רעדט ער צו זיך אַליין.

און ער באַטרויערט זיך אין זיין האַרצן און האָט חרטה אויף זיינע מעשים, און גאָט האָט רחמנות אויף אים. און לאָזט אים אָפּקומען די זינד אויף דער וועלט —

עס גייט אַרויס אַ לייב פון וואַלד און טויט אים, און דעם אייזל לאָזט ער לעבן.

שטייט דער אייזל אין מיטן וועג, נעבן דעם טויטן קערפּער און ווייסט נישט, וואָס ער האָט צו טאָן.

גייט אַ מענטש פאַרביי און דערזעט דעם טויטן נביא, קומט ער אין שטאָט אריין און דערציילט עס.

כאַפּט זיך דער שטאָט־נביא אויף און שפּאַנט זיך דעם רייטוואָגן און פאָרט אויפן פאָרט אויפן וועג אַרויס און ברענגט אים אין שטאָט אַריין.

און ער האָט אים אַ שיינע לויה געלאָזט מאַכן און זיין קבר, וואָס ער האָט זיך שוין געהאַט אויסגעהאַקט, אים אָפּגעגעבן.

און דאָס גאַנצע פאָלק איז נאָך דער מטה געגאַנגען, און האָט אים אַ שבח נאָכגעזאָגט:

— אַ גוטער נביא געווען.

— אַ האַרציקער מענטש.

— אַ גוט האַרץ, — האָט אַ דריטער אַריינגעוואָרפן.

און דער שטאָט־נביא איז נאָך דער מטה נאָכגעגאַנגען און האָט זיך די הענט געבראָכן און האָט הויך געוויינט אויפן קול:

„און גאָט האָט דיר געזאָגט, אַז דו זאָלסט נישט עסן קיין ברויט און זאָלסט נישט טרינקען קיין וואַסער אויף דעם אָרט, און דו האָסט גאָט נישט געפאָלגט, און האָסט יאָ געגעסן ברויט און האָסט יאָ געטרונקען וואַסער אויף דעם אָרט — האָט דיך גאָט דערפאַר געשטראָפט".

און ביי דער גרוב מאַכט ער מיט טרערן אין די אויגן צו זיינע קינדער אַזוי:

„ליבע קינדער, אַז איך וועל שטאַרבן, באַגראָבט מיך נעבן אים, אַ ברודער איז ער מיר געווען, אַ געזעלן מיינער"...